

LATVIEŠU VALODA

1.-9.klasēm

**mācību priekšmeta programmas paraugs speciālās pamatizglītības
programmu īstenošanai izglītojamiem ar smagiem garīgās attīstības
traucējumiem vai vairākiem smagiem attīstības traucējumiem**

Anna Plostniece, Kaiva Žimante

Latviešu valoda 1.-9.klasēm

Mācību priekšmeta programmas paraugs speciālās pamatizglītības programmu īstenošanai izglītojamiem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem vai vairākiem smagiem attīstības traucējumiem
(izglītības programmas stundu plāna 1.variants)

Atbildīgā par izdevumu – Anita Falka

Ievads

Latviešu valodas mācības organizējamās ņemot vērā skolēnu iespējas, intereses, vecuma vajadzības. Obligāts nosacījums mācībās pozitīvs līdzpārdzīvojums. Valodas mācību procesā nemitīgi paaugstināma komunikatīvā, valodas, sociokultūras un mācīšanās kompetence.

Valodas prasmes veidojas secīgos posmos atbilstoši katra skolēna iespējām, interesēm un vecumposma vajadzībām. Vārda formālā apgūšana cieši saistāma ar tā nozīmes apgūšanu.

Latviešu valodas mācībās sadarbībā ar logopēdu un citiem skolotājiem jāparedz nepilnību likvidēšana dzimtajā valodā, tai skaitā izrunas noviržu pārvarēšanā vai mazināšanā katram skolēnam individuāli. Valodas attīstīšanā un nepilnību kompensēšanā jāstimulē precīzāka skaņu artikulācija, jāveido ne tikai pasīvais, bet arī aktīvais vārdu krājums, kā arī jāpiedāvā komunicēšanas iespējas ikdienā.

Latviešu valodas satura apguves nosacījumi:

- latviešu valodu skolēni apgūst saziņas procesā reālās vai īpaši organizētās saziņas situācijās, kur situācija ir runas darbības motivētāja;
- latviešu valodas zināšanu apgūšanu sekmē komunikatīvi vērtīgs saturs;
- apgūstamo zināšanu izvēli nosaka valodas materiāla funkcionālais nozīmīgums;
- mācības sakārtojamas pēc koncentriskā principa, apgūstamas pakāpeniski nelielās vienībās iepriekš rūpīgi sagatavojot skolēnus jaunu zināšanu apgūšanai;
- latviešu valodas apgūšanas procesā aktivizējama skolēnu verbālās domāšanas darbība;
- latviešu valodas apgūvē izmantojama lingvokomunikatīvā pieeja un visu valodas prasmju (klausīšanās, runāšanas, lasīšanas, rakstīšanas, iekšējās runas) vienlaicīga, sabalansēta apguve;
- valodas attīstīšanā un nepilnību likvidēšanā vai mazināšanā skarami visi valodas līmeņi: izruna, vārdu krājums, morfoloģiskais noformējums, sadzīves līmeni aptveroša tekstveidne;
- nerunājošo skolēnu valodas attīstīšanai izmantojami alternatīvie līdzekļi (piktogrammas, žestu zīmes, priekšmeti, attēli u.c.).

Valodas traucējumu korekcijas principi:

- valodas attīstības un izziņas procesu cieša saistība;

- valodas attīstīšanas un motorikas saistība;
- pakāpeniska pāreja no uzskatāmi darbīgās un uzskatāmi tēlainās uz verbāli loģisko domāšanu;
- valodas prasmes veidošana secīgos posmos;
- attīstības princips;
- ontoģenētiskais princips;
- kompleksā un sistemātiskā pieeja;
- semantikas apgūšana pirms vārda formālās apgūšana;
- diferencētā pieeja;
- darbīguma princips;
- vadošās darbības ievērošana.

Saturam orientējošs ieteikuma raksturs, katram skolēnam veidojama individuāla attīstības līmenim, veselībai, mācību spējām piemērota ar vecākiem saskaņota dzimtās valodas programma.

Mācību priekšmeta apgūvē ieteicamas šādas darba organizācijas formas: mācību stunda, individuālās nodarbības, darbs grupās, rotaļnodarbības un pedagogu sadarbības modeļu formas.

Latviešu valodas mācību priekšmeta programma strukturēta pakāpēs, jo izglītojamo spējas mēdz būt dažādas un nav pielīdzināmas noteiktas klases kritērijiem. Nosacīti katrai pakāpei ir piemērotas noteiktas klašu grupas. Atbilstoši izglītojamā attīstības un veselības stāvoklim pedagogs pēc saviem ieskatiem pakāpi var noteikt individuāli, to nepiemērojot klasei.

Satura apgūšanas secību ir iespējams variēt atbilstoši skolēnu spējām. Skolēniem, kuru attīstības traucējumu izpausmes liedz apgūt programmā norādīto attiecīgajā klasē, var atkārtot un nostiprināt to mācību pakāpi vai daļu, kura ir atbilstoša viņu spējām.

Mācību priekšmeta mērķis un uzdevumi

Mācību priekšmeta mērķis

Veidot valodas kompetenci atbilstoši skolēnu spējām, tas ir saprast runātā, rakstītā vai zīmēs attēlotā vārda un teksta domu, izmantot dzimtās valodas zināšanas iespējami daudzveidīgās sadzīves situācijās; apzināties elementārā līmenī sociālo un kultūras vidi, lietot sabiedrībā akceptētus vārdus un valodas līdzekļus; izmantot zināšanu iegūšanai vieglā valodā noformētus informācijas avotus.

Mācību priekšmeta uzdevumi

1. Attīstīt skolēna valodiskās vai alternatīvās sazināšanās prasmes.
2. Apgūt darbībā valodas funkcionēšanas vienkāršākās likumības.
3. Uztvert valodu kā kultūras sastāvdaļu, censties atbildēt par savas valodas kultūru.
Apzināties atbildību par savu runāto vārdu, gūt izpratni par rakstīto vārdu.
4. Pilnveidot visas valodas prasmes.
5. Izmantot valodu mācīšanās prasmju pilnveidošanā.
6. Attīstīt savas valodas vārdu krājumu.

Mācību saturs

Rakstīt un lasīt mācīšana

- Valodas skaņu un burtu raksturojums.
- Sagatavošanas posms - pirmsābece periods:
 - izziņas stundas,
 - ekskursijas,
 - darbs ar attēlu,
 - didaktiski apstrādātas spēles,
 - pasaku, stāstu, dzejoļu klausīšanās,
 - dzirdes, redzes, koordinācijas attīstīšanas vingrinājumi.
- Darbs ar ābeci:
 - burta mācīšana,
 - skaņas un burta sakara izpratnes veidošana,
 - zilbju veidošana un lasīšana,
 - vārdu salikšana un lasīšana,
 - ābece lasīšana,
 - rakstīt mācīšana.
- Lasīšana un rakstīšana.

Izziņas stundas

1. Stundas, kurās iepazīstas ar priekšmetiem.
Korekcijas mērķis – analizatoru, novērošanas spēju, valodas attīstīšana.
2. Stundas, kas veido jēdzienu par līdzīgiem priekšmetiem.
Korekcijas mērķis – attīstīt salīdzināšanas prasmi, domāšanas procesu, valodu.
3. Sistematizācijas un vispārināšanas stundas.
Korekcijas mērķis – domāšanas procesu attīstīšana, valodas attīstīšana.
4. Stundas, kuras prasa zināšanas pielietot praksē.
Korekcijas mērķis – iemācīt zināšanas pielietot praksē, attīstīt valodu.

Objektu apguves etapi

- Objekta nosaukuma iemācīšanās.
- Atsevišķu daļu aplūkošana, sākt ar galveno.
- Saruna par objekta izmantošanu.
- Zināšanu vispārināšana .

Vingrinājumi izziņas attīstīšanai

- Priekšmetu vai attēlu grupēšana.

- Vienas sugas, grupas priekšmetu uzskaitē ar sekojošiem vispārinājumiem.
- Liekā priekšmeta izdalīšana no radniecīgas grupas.
- Kādas radniecīgas grupas dalīšana paveidos.
- Sugas jēdziena apzīmēšana ar pretstatīšanu.
- Apakšgrupas locekļu attiecināšana uz grupu.
- Priekšmetu grupēšana radniecīgās grupās.
- Priekšmetu nosaukšana pēc dotām īpašībām.
- Īpašību pievienošana priekšmetiem.
- Veselā dalīšana daļās.
- No daļām radīt veselo.
- Priekšmetu izvēlēšanās ar pretējām īpašībām.

1.pakāpe (1.-2.klase) – pirmsābece periods.

2.pakāpe (2.-5.klase) – ābece periods.

3.pakāpe (6.-9.klase) – pēcābece periods.

4.pakāpe (papildus mācību gadi) – valodas lietošanas iemaņu nostiprināšana.

Mācību satura apguves organizācija un secība

1.pakāpe (1.-2.klase)	
<i>Tēma</i>	<i>Saturs</i>
Sagatavošanās valodas mācībām	<ul style="list-style-type: none"> • Bērna socializācija skolā, izmantojot viņa iepriekšējo pozitīvo pieredzi. • Bērns apgūst skolēna lomu, mācās veikt skolēna funkcijas, ievērot uzvedības normas, mācās pieklājīgu verbālo un neverbālo saskarsmi, mācās lietot mācību piederumus, iekļauties skolas darba ritmā, veikt iespējamo pašapkalpošanos. • Skolēns gatavojas lasīt un rakstīt prasmju apguvei. • Notiek skolēna potenciālo mācīšanās spēju izpēte un viņam produktīvāko mācību metožu, paņēmienu un līdzekļu noteikšana un pielāgošana, alternatīvo komunikācijas iespēju noskaidrošana. • Notiek valodas saskarsmes sākotnējo iemaņu veidošana, fonemātiskās dzirdes attīstīšana, izrunas attīstīšana, redzes uztveres un telpiskās orientācijas attīstīšana, tiek attīstīta roku sīkā motorika, pilnveidotas un koordinētas kustības rakstīt mācības apguvei.
Klausīšanās prasmju veidošana un attīstīšana	<ul style="list-style-type: none"> • Saklausīt un diferencēt skaņas, trokšņus un valodas skaņas. • Uztvert īsu informāciju, norādījumus. Imitēt sadzīves trokšņus un dabas skaņas. • Klausīties pasaku, dzejoli, tautasdziesmu, stāstu. • Minēt vienkāršas mīklas.
Grafo – motoro un rakstīt prasmju veidošana	<ul style="list-style-type: none"> • Veikt telpiskās orientācijas, vizuālās uztveres un smalkmotorikas vingrinājumus. • Darboties ar šablonu pēc parauga. Pēc parauga veidot ornamentu vai grafisku zīmējumu no dabas materiāliem. • Likt puzzles. • Salīdzināt priekšmetus, grupēt pēc lieluma, formas, krāsas un nozīmes. • Dažus drukātos burtus atveidot ar dabas materiāliem, figūrām. Drukāto burtu pazīšana.
Runas sapratnes veidošana	<ul style="list-style-type: none"> • Izpildīt vienkāršas instrukcijas. • Demonstrēt izpratni par priekšmetiem un dzīvām būtnēm, darbību veidiem, īpašībām (forma, lielums, krāsa), izmantot izdales materiālus. • Paveiktā, izdarītā vai plānotā darba paskaidrošana ar vārdu, teikumu vai alternatīvi.
Mācību materiāli	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Situācijas klases un skolas dzīvē.</i> • <i>Skolēnam tuvākās dabas, sabiedriskās un sadzīves parādības.</i> • <i>Folkloras materiāls, bērnu literatūra.</i> • <i>Pirmsskolas mācību materiāli, mācību materiāli, mācību komplekti, piktogrammas, skolotāja izgatavoti vai pārveidoti skolēnam piemēroti dažāda veida mācību materiāli.</i>
Paredzamie mācību sasniegumi	<ul style="list-style-type: none"> • Saklusa un diferencē skaņas, trokšņus un valodas skaņas. • Uztver īsu informāciju, norādījumus.

	<ul style="list-style-type: none"> • Imitē sadzīves trokšņus un dabas skaņas. • Klausās pasaku, dzejoli, tautasdziesmu, stāstu. • Atveido vārdus, īsas frāzes un teikumus. • Apgūtos vārdus lieto atbildēs un savā runā. • Nosauc priekšmetus pēc attēliem. • Darbojas ar šablonu pēc parauga. • Pēc parauga veido ornamentu vai grafisku zīmējumu no dabas materiāliem. • Salīdzina priekšmetus, grupē pēc lieluma, formas, krāsas un nozīmes. • Dažus drukātos burtus atveido ar dabas materiāliem, figūrām. • Izpilda vienkāršas instrukcijas.
--	---

2.pakāpe (2.-5.klase)	
<i>Tēma</i>	<i>Saturs</i>
Klausīšanās prasmju veidošana un attīstīšana	<ul style="list-style-type: none"> • Uz sevi vērsta informācijas sniedzēja valodas izpratne. Apzināties nekvalitatīvas klausīšanās būtību. • Vienkāršas vienas un divpakāpju instrukcijas, rīkošanās tām atbilstoši. Uzmanības saglabāšana neliela apjoma citas personas runas laikā. • Piemērotu tekstu (pasaku, stāstu, dzejoļu) lasīšanas un apspriešanas laikā būt uzmanīgam, klausīties pēc skolotāja dotā uzdevuma.
Runāšanas prasmju attīstīšana	<ul style="list-style-type: none"> • Pieklājīgas stājas saglabāšana runāšanas laikā. Atļaujas vai uzaicinājuma runāšanai gaidīšana un lūgšana. • Brīvā sarunāšanās. Pieklājības vārdi un frāzes. • Savas darbības komentēšana. • Piedalīšanās dialogos, nelielās lomu spēlēs. Atbildes frāžu veidošana. • Lietot pareizi un saskaņot īpašības vardu un lietvārdus. • Pareizas ķermeņa valodas izmantošana runāšanas laikā. Mīklu minēšana. • Četrinžu atkārtošana un pateikšana no galvas.
Lasītprasmes veidošana	<ul style="list-style-type: none"> • Jēdziens „skaņa” un „burts”. • Burtu apgūšana. Burta un skaņas atbilstības izpratne. • Lielie un mazie, īsie un garie patskaņu burti. • Zilbju un vārdu veidošana no skaņām un burtiem, to lasīšana. • Vārdu modeļi. • Ābeces ilustrāciju aprakstoša vai nosaucoša analīze. • Teikumu lasīšana. • Rakstītie burti, to lasīšana.
Rakstītprasmes veidošana	<ul style="list-style-type: none"> • Lielo un mazo alfabēta burtu rakstīšana. • Drukāta vai rakstīta teksta norakstīšana, burtu, zilbju, vārdu, īsu teikumu rakstīšana pēc dzirdes, sava vārda uzrakstīšana ar rakstītiem vai drukātiem burtiem. • Uzrakstītā salīdzināšana ar paraugu, sava un cita rakstītā salīdzināšana. • Lielo burtu lietošana cilvēku vārdos un uzvārdos, teikuma

	sākumā.
Iekšējās runas attīstīšana	<ul style="list-style-type: none"> • Darbības aprakstīšana. • Zināšanu saistīšana ar rīcību. • Domu izteikšana skaļi. • Īsa skolotāja dota plāna vai instrukcijas izpildīšana. • Plānotās rīcības paskaidrošana. • Darbības mērķa vai nodoma paskaidrošana pirms darbības.
Mācību materiāli	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Situācijas klases un skolas dzīvē.</i> • <i>Skolēnam tuvākās dabas, sabiedriskās un sadzīves parādības.</i> • <i>Folkloras materiāls, bērnu literatūra.</i> • <i>Pirmsskolas un sākumskolas mācību materiāli, mācību materiāli, piktogrammas, mācību komplekti, skolotāja izgatavoti vai pārveidoti skolēnam piemēroti dažāda veida mācību materiāli.</i>
Paredzami mācību sasniegumi	<ul style="list-style-type: none"> • Uzmanīgi ieklausās runātājā. • Uzmanīgi klausās pasakas, stāstus, dzejoļus, saglabā interesi pārrunas laikā. • Lieto pieklājības vārdus un frāzes. • Dažos vārdos un frāzēs komentē savu darbību. • Piedalās īsos dialogos, nelielās lomu spēlēs. • Veido atbildi ar īsu frāzi. • Lieto noformētas frāzes. • Runāšanas laikā lieto mīmiku un žestus. • Pedagoģa vadībā veido ritmiskas, vienmērīgas runas plūsmu. • Pazīst drukātos burtus, īsos un garos patskaņu burtus, divskaņus, to apzīmējumus, līdzskaņu burtus. • Saliedē zilbes vārdos. Veido vienkāršu stāstījumu par attēlu. • Raksta drukātos burtus, zilbes, īsus vārdus, uzraksta savu vārdu. • Uzrakstīto salīdzina ar paraugu. • Savu vārdu un uzvārdu pieraksta ar rakstītajiem burtiem. • Izpilda divpakāpju instrukcijas. • Rīkojas pēc pedagoģa piedāvāta īsa plāna. • Kopīgi plāno darbību secību.

3.pakāpe (6.-9.klase)	
<i>Tēma</i>	<i>Saturs</i>
Klausīšanās prasmju attīstīšana	<ul style="list-style-type: none"> • Lasītā vai dzirdētā teksta uztveršana veselumā un pa daļām. • Runātāja viedokļa atstāstīšana saviem vārdiem. • Reaģēšana uz dzirdēto skolotāja norādītajā veidā. savas attieksmes paušana par dzirdēto piekrītot, nepiekrītot vai pārjautājot. • Vārdu, žestu, aplausu izmantošana savas attieksmes paušana par dzirdēto. • Estētiski un ētiski augstvērtīgu vārda mākslas darbu klausīšanās, dalīšanās savās emocijās. • Dziesmu vārdu saklausīšana, dzirdētā vērtēšana.

Runāšanas prasmju pilnveidošana	<ul style="list-style-type: none"> • Savas pieredzes pastāstīšana, savas izvēles paskaidrošana. • Atbildes un jautājuma frāzes veidošana. • Piedalīšanās pārrunās, savu domu izteikšana. • Paskaidrojuma, palīdzības lūgšana. Pateikšanās. • Lasītā, dzirdētā, paša sacītā, pārdzīvotā pastāstīšana. • Vārdu saskaņošana teikumā, frāzē. • Telpisko un laika attiecību izteikšana ar prievārdu un apstākļa vārdu. • Sintaktisko modeļu apgūšana. • Runas etiķetes apgūšana. • Stāstu, dzejoļu un pasaku inscenēšana. • Mīklas, tautasdziesmas. • Pareiza skaņu izruna.
Lasīšanas prasmju pilnveidošana	<ul style="list-style-type: none"> • Virsrakstu, etiķešu, īsu norādījumu, uzrakstu sabiedriskās vietās lasīšana. • Norādītu vārdu, izteicienu atrašana tekstā. • Vienkāršu tekstu lasīšana. • Intonācijas un pieturzīmju ievērošana. • Lasīšana lomās. • Lasīšana skaļi, lasīšana klusi, lasīšana ar uzdevumu. • Atbilžu uz jautājumiem atrašana tekstā.
Rakstīšanas prasmju pilnveidošana	<ul style="list-style-type: none"> • Teikumu rakstīšana ar burtiem, teikumu veidošana ar piktogrammām. • Attēlu parakstīšana. • Rakstīšana pēc dzirdes (5 – 15 vārdi). • Parakstīšanās. • AdreSES rakstīšana. • Zīmītes, īsas vēstules, apsveikuma rakstīšana. • Īsu tekstu vai vārdu norakstīšana. • Īsu tekstu vai vārdu norakstīšana ar uzdevumu. • Uzrakstītā kontrole vai paškontrolē. • Valodas vienību atrašana tekstā.
Iekšējās runas attīstīšana	<ul style="list-style-type: none"> • Nolūka, plāna, turpmākās uzvedības, noteikumu, nodomu pateikšana vārdos. • Darbības veikšana pēc noteikta verbāla modeļa. • Darbības veikšana pāros. • Rīcības, izvēles un pārdzīvojuma izteikšana vārdos.
Mācību materiāli	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Situācijas klases un skolas dzīvē.</i> • <i>Skolēnam tuvākās dabas, sabiedriskās un sadzīves parādības.</i> • <i>Folkloras materiāls, bērnu literatūra.</i> • <i>Sākumskolas mācību materiāli, mācību materiāli, mācību komplekti, materiāli vieglajā valodā, skolotāja izgatavoti vai pārveidoti skolēnam piemēroti dažāda veida mācību materiāli.</i>
Paredzamie mācību sasniegumi	<ul style="list-style-type: none"> • Lasīto vai dzirdēto tekstu uztver kopumā un pa daļām. • Reaģē uz dzirdēto pedagoga norādītajā veidā. • Pauž savu attieksmi pret dzirdēto, izmanto vārdus, žestus un aplausus. • Klausās literāru darbu fragmentus, dalās savās emocijās.

	<ul style="list-style-type: none"> • Veido jautājuma un atbildes frāzes. • Piedalās pārrunās, izsaka savas domas. • Prot pieklājīgās frāzēs noformulēt lūgumu un pateicību. Īsi atstāsta lasīto, dzirdēto un paša pārdzīvoto. • Saskaņo vārdus īsā teikumā, frāzē. • Sadzīves situācijās lieto telpiskos un laika jēdzienus. • Prot izmantot pieklājīgas runas paraugus. • Pedagoģa vadībā darbojas pasakas dramatisējumā. • Min mīklas, runā tautasdziesmu. • Skaņas izrunā skaidri. • Lasa īsu virsrakstu, norādījumu un uzrakstu. • Lasa īsu tekstu vieglā valodā, ievēro teikuma robežas. • Lasa lomās. • Īsu teikumu uzraksta ar burtiem, ar piktogrammām. • Parakstās. • Raksta adresi pēc parauga. • Darbības veic pēc pedagoģa instrukcijām. • Darbojas pāri. • Rīcību formulē vārdos un frāzēs.
--	--

4.pakāpe (papildus mācību gadi)	
<i>Tēma</i>	<i>Saturs</i>
Klausīšanās prasmju nostiprināšana	<ul style="list-style-type: none"> • Sarunas galvenās domas uztveršana. • Informācijas saprašana. • Dzirdētā vērtēšana kā sev noderīgu vai nevajadzīgu. • Dzirdētā uztveršana veselumā. • Dzirdētā reproducēšana, paskaidrošana.
Runāšanas prasmju nostiprināšana	<ul style="list-style-type: none"> • Sava vērtējuma par dzirdēto, redzēto, paveikto demonstrēšana. • Piedalīšanās publiskā domu apmaiņā piemērotā situācijā vai pēc uzaicinājuma, savas kārtas gaidīšana sarunā, atvainošanās, pateikšanās. • Cītu un savas runas vērtēšana. • Atbildība par saviem vārdiem. • Sarunāšanās pa tālruni. • Runas etiķetes ievērošana. • Izteikumu veidošana atbilstoši saziņas situācijai.
Lasīšanas prasmju nostiprināšana	<ul style="list-style-type: none"> • Piemērotu lasīto tekstu izprašana. • Vieglā valodā rakstītu tekstu, grāmatu lasīšana. • Instrukciju, paskaidrojumu, piemērotu grāmatu un to satura rādītāju, bukletu, īsu sludinājumu, reklāmu un kalendāru lasīšana. • Nepieciešamās informācijas atrašana vieglajā valodā uzrakstītajā tekstā. • Savas un biedru lasīšanas kvalitātes vērtēšana. • Vārdu krājuma paplašināšana un precizēšana.
Rakstīšanas prasmju	<ul style="list-style-type: none"> • Īsas zīmītes ar svarīgām ziņām uzrakstīšana ar burtiem vai

nostiprināšana	<p>izveidošana ar piktogrammām.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uzrakstītā vai attēlotā izlasīšana. • Īsziņas rakstīšana datorā, mobilajā tālrunī. • Īsu novērojumu, informācijas, darbības soļu pierakstīšana vai attēlošana ar piktogrammām, simboliem, attēliem. • Neliela savas darbības plāna veidošana vai īsa pierakstīšana. • Spējām piemērotu īsu teikumu pierakstīšana vai attēlošana patstāvīgi.
Mācību materiāli	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Situācijas klases un skolas dzīvē.</i> • <i>Skolēnam tuvākās dabas, sabiedriskās un sadzīves parādības.</i> • <i>Folkloras materiāls, bērnu literatūra.</i> • <i>Pirmsskolas mācību materiāli, mācību materiāli, mācību komplekti, skolotāja izgatavoti vai pārveidoti skolēnam piemēroti dažāda veida mācību materiāli.</i>
Paredzami mācību sasniegumi	<ul style="list-style-type: none"> • Uztver apzinātu informāciju. • Dzirdēto reproducē veselumā vai pa daļām. • Mutiski vērtē dzirdēto, redzēto. • Piedalās sarunā. • Ievēro pieklājīgas runas paradumus. • Piedalās telefonsarunā. • Izteikumu veido atbilstoši saziņas situācijai. • Lasa vieglā valodā rakstītu tekstu. • Izprot lasītā teksta saturu. • Lasa instrukciju, paskaidrojumu, grāmatu satura rādītāju, bukletu, īsu sludinājumu, reklāmu un kalendāru. • Vajadzīgo informāciju atrod vieglās valodas tekstā. • Īsas zīmītes ar svarīgām ziņām uzraksta vai attēlo ar piktogrammām. • Raksta īsziņas datorā, mobilajā telefonā. • Īsus novērojumus, informāciju, darbības secību pieraksta vai attēlo ar piktogrammām, attēliem. • Pieraksta īsu darbības plānu.

Izmantojamie mācību līdzekļi un metodes

Mācību līdzekļi

Mācību procesā pēc skolotāja brīvas izvēles izmantojamas visas Izglītības un zinātnes ministrijas un Valsts izglītības satura centra apstiprinātās mācību grāmatas un mācību līdzekļu komplekti dzimtās valodas mācīšanai pirmsskolā un sākumskolā, kā arī visi dzimtās valodas mācībām noderīgi līdzekļi, kas sekmē lingvokomunikatīvo pieeju dzimtās valodas mācībā un satur noderīgu informāciju.

Izmantojami skolotājam pieejami mācību tehniskie un interaktīvie līdzekļi, ja tie sekmē dzimtās valodas apgūšanu un skolēnu vispārējo attīstību.

Piktogrammas, zīmju valodas materiāli.

Mācību metodes

- Saziņas situāciju izmantošana un modelēšana.
- Parauga atdarināšana, novērošana.
- Rotaļa.
- Atstāstīšana, dialogs, diskusija.
- Mācību spēles, lomu spēles.
- Pareizrakstības mācīšanas paņēmieni (noraksts, diktāts, analīze, reproduktīvi vingrinājumi, vingrinājumi ar radošiem elementiem).
- Darbs ar tekstu.
- Skaidrojums.
- Vizualizēšana.
- Analītiski sintētiskā skaņu metode.
- Veselu vārdu (normālvārdu) metode.

Mācību sasniegumu vērtēšana

Mācību sasniegumu vērtēšanā galveno uzmanību jāpievērš skolēna attīstības dinamikai, attieksmei pret mācīšanos, apgūtajām valodas prasmēm un zināšanām. Šos kvalitātes komponentus pārbauda un vērtē skolotājs, kas ikdienā darbojas klasē.

Ievadvērtēšana – izglītojamā spēju un sagatavotības līmeņa aktīvam darbam valodas mācībās noteikšana individuālā izglītības plāna sastādīšanai, notiek katra mācību gada sākumā.

Kārtējā vērtēšana – aprakstošā formā vai norādes par noteiktu vērtēšanas kritēriju izpildi skolēnu mācību sasniegumu uzskaites dokumentos (klases žurnālā, e-klases žurnālā), vienu reizi mēnesī.

Noslēguma vērtēšana – aprakstošā formā mācību gada nobeigumā skolēnu liecībās.

Ar izglītojamā mācību sasniegumiem regulāri iepazīstina vecākus vai aizbildņus (pārrunas, darbības demonstrēšana, informācijas sniegšana).

Skolēna sasniegumus nosaka skolotājs balstoties uz katra izglītojamā individuālajā izglītības plānā noteiktajiem uzdevumiem.